

43de Møde.

Onsdag den 9. December, Kl. 1.

Formanden: Folketingsmanden for Vejle Amts 6te Valgkreds (Jessen) har meddelt mig, at han ønsker her i Tinget at forelægge Forslag til Lov om Anlæg og Drift af en privat Jernbane fra Lunderskov til Grindsted.

Folketingsmændene for Præstø Amts 2den Valgkreds, Svendborg Amts 3die Valgkreds, Ringkøbing Amts 3die Valgkreds, Sorø Amts 4de Valgkreds, Præstø Amts 4de Valgkreds og Vejle Amts 5te Valgkreds har meddelt mig, at de ønsker her i Tinget at forelægge Forslag til Lov om Tillæg til Lov om Jagten af 8. Maj 1894.

Uden for Dagsordenen har Folketingsmanden for Svendborg Amts 6te Valgkreds Ordet for at forelægge det tidligere anmeldte Lovforslag angaaende private Jernbaner paa Langeland.

Forslagsstilleren (Guldbrandsen): Jeg skal hermed tillade mig for det høje Ting at forelægge et Forslag, der omhandler Anlæg og Drift af private Jernbaner paa Langeland. Det ligger i Sagens Natur, at Langelands eneste Købstad, Rudkøbing, paa Øens Vestkyst midtvejs imellem Øens nordligste og sydligste Punkt, maa komme til at danne Midtpunktet for de Jernbaner, hvormed der her er Tale. Fra den projekterede Station ved Rudkøbing føres et Jernbanespor mod Øst omtrent $\frac{1}{2}$ Mil hen til Skrøbeløv, hvor man tænker sig en Station anlagt. Derefter føres Sporet mod Syd over den store Landsby Humble til Fiskerlejet Bagenkop. Bagenkop er en købstadlignende Landsby, et Fiskerleje med en ret god Havn, og den danner saaledes et ganske naturligt Endepunkt for den Del af de Baner, hvormed der er Tale. Denne Bane kan passende kaldes Sydbanen. Fra den projekterede Rudkøbing Station føres desuden et Spor ligeledes Øst paa jævnsides med det andet Spor ind til Skrøbeløv. Det ligger paa samme Planum som det første Spor, men drejer her mod Nord over Tranekær til Lohals. Denne Bane skal altsaa betjene den nordlige Del af Øen og kan passende betegnes som Nordbanen. Endelig er der et tredje Anlæg,

som ligeledes har sit Udgangspunkt ved Rudkøbing; det føres paa Sydbanens Spor til et Stykke forbi den projekterede Skrøbeløv Station og drejer da mod Øst til Spodsbjerg, som er et Fiskerleje paa Langelands Østkyst. Her er en Dampskibsbro, og Fiskerlejet staar i daglig Forbindelse med Nakskov ved Postdampskib; dette Sted danner altsaa ogsaa et naturligt Endepunkt for denne lille Bane. Den Strækning, som disse Baner udgøre, er ca. 8 Mil eller ca. 60 Kilometer. Enkelthederne i det foreliggende Forslag skal jeg ikke ved denne Lejlighed komme ind paa; men jeg skal dog bemærke, at disse Baner tænkes anlagte som lettere Baner med normal Sporvidde, og at Anlægssummen er anslaaet til 2,675,000 Kr.

Den Opgave, som disse Baner ville faa at løse for den langlandske Befolkningens Vedkommende, er den, at de skulle danne en let og hurtig Forbindelse dels mellem Landet paa den ene Side og Byen Rudkøbing paa den anden, dels en let og hurtig Forbindelse mellem de forskellige Dele af Øen og endelig en let Forbindelse mellem Øens forskellige Dele og de 3 betydeligste Havne, som Øen har til sin Raadighed, nemlig ved Lohals, Rudkøbing og Bagenkop, samt med Anløbsbroen for Dampskibe ved Spodsbjerg. Disse Havne ere for Langelændernes Vedkommende de 4 Porte, hvorigennem de staa i Forbindelse med den nærmere og fjernere Omverden. Langelænderne nære et meget stærkt Ønske om, at disse Baneanlæg maa blive gennemførte, og de nære — efter min Opfattelse ikke uden Grund — noget Haab om, at dette vil ske i en ikke alt for fjern Fremtid. Forholdet er jo ganske simpelt dette, at Langelænderne nu gennem Statskatterne og nu og da ogsaa gennem Skatterne til Amtskommunen gennem en lang Aarrække have ydet Bidrag til Anlæg af de Baner, som de forskellige Egne i Landet nyde godt af, men som Langelænderne for deres eget Vedkommende kun i meget ringe Grad have Fordel af. Det er jo ganske naturligt, at Langelænderne ræsonnere som saa: Baade Staten og Amtskommunerne staa i en vis Forstand i en Smule Gæld til os; denne Gæld ville de to Faktorer nu kunne faa Lejlighed til at betale derved, at man indrømmer Langelænderne disse Baneanlæg, hvormed der her er Tale.

Desuden er der den Omstændighed, at Langeland afgiver ganske betydelige Betingelser for at kunne give disse Baner tilstrækkeligt at bestille. Det er sandsyn-